

Mediji in informacije

Sodišče Evropske unije
SPOROČILO ZA MEDIJE ŠT. 70/18

Luxembourg, 29. maj 2018

Sklepni predlogi generalnega pravobranilca v združenih zadevah C-569/16, Stadt Wuppertal/Maria Elisabeth Bauer, in C-570/16, Volker Willmeroth als Inhaber der TWI Technische Wartung und Instandsetzung Volker Willmeroth e. K./Martina Broßonn

Generalni pravobranilec Yves Bot Sodišču predlaga, naj razsodi, da pravo Unije nasprotuje nacionalni ureditvi, ki dedičem umrlega delavca preprečuje, da bi zahtevali denarno nadomestilo za neizrabljen dopust

Dediči se lahko sklicujejo na pravo Unije tako proti delodajalcu javnega sektorja, kot proti zasebnemu delodajalcu

M. E. Bauer in M. Broßonn sta od nekdanjih delodajalcev njunih pokojnih zakoncev, to sta Stadt Wuppertal (mesto Wuppertal, Nemčija) in Volker Willmeroth (kot lastnik podjetja TWI Technische Wartung und Instandsetzung Volker Willmeroth), zahtevali, naj se jima izplača denarno nadomestilo za plačan letni dopust, ki ga njuna zakonca pred smrtjo nista izrabila. Ker jima je bilo takšno nadomestilo zavrnjeno, sta se obrnili na nemški delovni sodišči.

Bundesarbeitsgericht (zvezno delovno sodišče, Nemčija) v tem okviru Sodišče prosi za razlago direktive o delovnem času¹ in Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (natančneje, njenega člena 31(2)), ki določata pravico vseh delavcev do plačanega letnega dopusta. V skladu s to direktivo mora ta dopust trajati najmanj štiri tedne.

Bundesarbeitsgericht opozarja, da je Sodišče v sodbi Bollacke² že razsodilo, da Direktiva nasprotuje nacionalni zakonodaji ali praksi, v skladu s katero pravica do plačanega letnega dopusta ugasne, ne da bi nastala pravica do denarnega nadomestila za neizrabljen plačan letni dopust, kadar delovno razmerje preneha zaradi smrti delavca.

Sprašuje pa se, ali enako velja tudi takrat, kadar je z nacionalnim pravom izključena možnost, da bi bilo tako denarno nadomestilo del zapuščinske mase. V skladu z nemškim pravom, kakor ga je razlagalo Bundesarbeitsgericht, zapustnikova pravica do dopusta ob njegovi smrti ugasne in se torej ne more spremeniti v pravico do nadomestila niti ne more biti del zapuščinske mase. Po mnenju Bundesarbeitsgericht zadevnih nemških določb ni mogoče razlagati drugače. Če bi pravo Unije nasprotovalo takšni nacionalni ureditvi, želi Bundesarbeitsgericht še izvedeti, ali se lahko dedič neposredno sklicuje na pravo Unije, zlasti v sporu z zasebnim delodajalcem, kakršen je V. Willmeroth.

V sklepnih predlogih z današnjega dne generalni pravobranilec Y. Bot ugotavlja, da ni razloga za ovrženje rešitve, ki jo je Sodišče sprejelo v sodbi Bollacke. Med drugim poudarja, da je Sodišče v tej sodbi upoštevalo dednopravno razsežnost rešitve, ki jo je sprejelo.

Predlaga torej potrditev, da Direktiva nasprotuje nacionalni zakonodaji ali praksi, kakršna je obravnavana, v skladu s katero pravica do plačanega letnega dopusta, kadar delovno razmerje preneha zaradi smrti delavca, ugasne, ne da bi nastala pravica do denarnega nadomestila za neizrabljen plačan letni dopust, in v skladu s katero torej plačilo takega nadomestila zapustnikovim dedičem ni mogoče.

¹ Direktiva 2003/88/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. novembra 2003 o določenih vidikih organizacije delovnega časa (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 5, zvezek 4, str. 381).

² Sodba z dne 12. junija 2014, Bollacke (C-118/13, glej sporočilo za medije št. 83/14).

Kar zadeva posledice, ki jih mora Bundesarbeitsgericht izpeljati iz te ugotovitve neskladnosti nemškega prava z Direktivo, generalni pravobranilec opozarja, da v skladu s sodno prakso Sodišča obveznost nacionalnega sodišča, da nacionalno pravo razlaga v skladu s pravom Unije, ne nalaga razlage v nasprotju z določbami nacionalnega prava. Vendar pa zgolj to, da je nacionalno sodišče dosledno razlagalo določbo nacionalnega prava v smislu, ki ni v skladu s pravom Unije, ne preprečuje skladne razlage.

Če bi Bundesarbeitsgericht še naprej menilo, da ne more podati skladne razlage, generalni pravobranilec razlikuje med dvema možnostma.

M. E. Bauer, ker je bil njen zakonec zaposlen pri subjektu javnega prava, in sicer Stadt Wuppertal, se lahko zoper ta subjekt brez težav sklicuje na svojo pravico do denarnega nadomestila za neizrabljen plačan letni dopust, ki ji je podeljena neposredno z Direktivo. Bundesarbeitsgericht tako ne sme uporabiti nobene nacionalne določbe, ki je v nasprotju z njo.

Nasprotno pa je primer M. Broßonn bolj zapleten, ker je bil njen mož zaposlen pri osebi zasebnega prava. Namreč, v skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča direktiva sama zase za posameznika ne more ustvarjati obveznosti in se torej nanjo zoper fizično osebo ni mogoče sklicevati pred nacionalnim sodiščem.

Vendar, **po mnenju generalnega pravobranilca pravica do plačanega letnega dopusta, kot je zdaj določena v členu 31(2) Listine, ni le posebej pomembno načelo socialnega prava Unije, temveč tudi polnovredna temeljna socialna pravica.**

Generalni pravobranilec meni, da ima ta člen potrebne lastnosti za to, da se je nanj mogoče sklicevati v okviru spora med posamezniki, da se ne bi uporabile nacionalne določbe, ki povzročijo, da se delavcu odvzame pravica do plačanega letnega dopusta. Ta člen je namreč zavezujoč in samozadosten, v smislu, da ne zahteva sprejetja nobenega dopolnilnega akta, da bi imel za posameznike neposredne učinke.

Po mnenju generalnega pravobranilca poleg tega iz pojasnil glede Listine (pojasnila, ki napotujejo na Direktivo) izhaja, da člen 31(2) Listine vsakemu delavcu zagotavlja plačan letni dopust, ki traja najmanj štiri tedne.

Tudi zaradi te prepletenosti predpisov je treba pravico do denarnega nadomestila – ki jo mora imeti vsak delavec, ki iz razlogov, za katere ne odgovarja, ni mogel izvršiti pravice do plačanega letnega dopusta pred prenehanjem delovnega razmerja – kot izhaja iz Direktive ter kakor jo je priznalo in pojasnilo Sodišče, šteti za pravico, ki je varovana s členom 31(2) Listine.

OBVESTILO: Sklepni predlogi generalnega pravobranilca za Sodišče niso zavezujoči. Naloga generalnih pravobranilcev je, da Sodišču popolnoma neodvisno predlagajo pravno rešitev zadeve, ki jo obravnavajo. Sodniki Sodišča zdaj začenjajo posvetovanje o zadevi. Sodba bo razglašena pozneje.

OBVESTILO: S predlogom za sprejetje predhodne odločbe lahko sodišča držav članic v zvezi s sporom, o katerem odločajo, Sodišču predložijo vprašanja o razlagi prava Unije ali veljavnosti aktov Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Zadevo reši nacionalno sodišče v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba je enako zavezujoča za druga nacionalna sodišča, ki obravnavajo podoben problem.

Neuradni dokument za medije, ki Sodišča ne zavezuje.

[Celotno besedilo](#) sklepnih predlogov je objavljeno na spletnem mestu CURIA na dan predstavitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793